

بررسی تفاوت‌های زورگویی در بین پسران و دختران ابتدایی کلاس چهارم شهر لنده

عصمت عبدالله زاده

کارشناسی ارشد مشاوره توانبخشی
Abghazal51@gmail.com

سید محمد عبدالله زاده

کارشناسی ارشد رشته علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی درسی
abdollahifayez@gmail.com

فاطمه عبدالله زاده

کارشناس تربیت بدنی
Abghazal51@gmail.com

چکیده:

هدف پژوهش بررسی و مقایسه عامل زورگویی در بین دانش آموزان دختر و پسر ابتدایی شهرستان لنده استان کهگیلویه و بویراحمد و تفاوت بین آنها است. روش پژوهش علی-مقایسه ای است. جامعه آماری پژوهش حاضر را دانش آموزان دختر و پسر پایه چهارم ابتدایی شش دبستان حدود 290 نفر در شهر لنده تشکیل می دهند نمونه آماری پژوهش شامل 85 نفر از دانش آموزان (40 دختر و 45 پسر) می باشند که به روش نمونه گیری خوشه ای برای انجام پژوهش حاضر انتخاب شدند. به منظور بررسی زورگویی از پرسشنامه 18 سوالی زورگویی اقربانی الویوس 1998 استفاده شد و نتایج حاصل از پژوهش توسط آزمون علی-مقایسه ای به وسیله نرم افزار اسپس 16 مورد تحلیل قرار گرفت و نتایج حاصل از فرضیه ها نشان داد که بین زورگویی وزیر مقیاس های آن در بین دانش آموزان دختر و پسر تفاوت معنا داری وجود دارد.

کلید واژه ها: زورگو، زورگویی، پرخاشگر، قربانی، ناکامی، دانش آموزان دختر و پسر

Abstract

The purpose of this review and comparison of bullying between girls and boys in primary Lndh city Kohgiloyeh and the boyrahmad between them male and female students study sample of 290 fourth grade six elementary schools in the city are Lndh the sample consisted of 85 students (40 girls and 45 boys) are Bashndkh cluster sampling method selected for this study

In order to investigate bullying questionnaire of 18 questions bully / victim Alvyvs 1998 to Shdvntayj of research using causal-comparative with software SPSS 16 analyzed the results of hypothesis showed that the force if the Minister of scale in there is a significant difference between male and female students.

Keywords: bullying, bullying, aggressive, sacrifice, frustration, girls and boys

Archive of SID

1- مقدمه

زورگویی از طرق مختلف بر مدرسه و زورگویی بر جو اجتماعی مدرسه تأثیر منفی دارد و باعث ترس زورگویی توانایی یادگیری دانش آموزان را کاهش می دهد. می تواند به دو شکل عمل منفی صورت بگیرد: زورگویی مستقیم که به شکل برخورد فیزیکی و آشکار که قربانی به وضوح مورد حمله قرار میگیرد. زورگویی غیرمستقیم به شکل انزوای اجتماعی و طرد عمدی از فعالیت ها صورت می گیرد. پرخاشگری و زورگویی یکی از شایع ترین مشکلات رفتاری است که موجب ناراحتی و پریشانی دیگران می شود و بهداشت روانی جامعه را مختل می کند. با نگاهی کوتاه به جهان اطراف معلوم می گردد که همان گونه که یکی از علمای اجتماعی گفته است «عصر ما عصر پرخاشگری است». بخش عمده اخبار رادیو و تلویزیون، شرح نمایش خشونتها و زورگویی هایی است که در نقاط مختلف دنیا از سوی انسانهایی نسبت به انسانهای دیگر اعمال می شود. و جای تعجب نیست که عالم اجتماعی دیگری گفته است «ما رفتارهای خشن انسانها را نسبت به هم حیوانی می خوانیم، ولی بررسی خشونت های انسان نسبت به انسان نشان می دهد که به کار بردن این صفت حیوانی در مورد این گونه رفتارها، در واقع توهین به حیوانات است؛ در حقیقت هم هیچ حیوانی نسبت به هم نوع خود تا این اندازه بی رحم و تا این اندازه خشن نیست» (کریمی، 1377، به نقل از رافضی 1383). ازبین واکنشهای هیجانی، روانشناسان به تفصیل زیادی درباره زورگویی پرداخته اند. این توجه خاص تا حدودی به دلیل اهمیت اجتماعی مسئله زورگویی است. از نظر اجتماعی در عصری که سلاحهای هسته ای بصورت گسترده در دسترس است، حتی یک اقدام زورگویانه هم می تواند فاجعه به بار بیاورد. در سطح فردی بسیاری از مردم غالباً افکار و تکنشهای زورگویی دارند و نحوه کنار آمدن با این افکار، اثرات گسترده ای بر سلامت و روابط میان فردی آنها بجای می گذارد (اتکینسون، 2000، به نقل از گروهی از مترجمان، 1387). تحقیق حاضر با توجه به مشکلات دانش آموزان در مدارس و دیدن صحنه های دردناک به بررسی تفاوت های زور گویی در مدارس پرداخته است.

2- چهار چوب مفهومی :

زورگویی شکلی از این رفتارهای مشکل ساز می باشد که به علت زیان بالقوه به رفاه دانش آموز، باعث نگرانی دانش آموز، معلم و والدین می شود. (حسنی جعفری 1393)

زورگویی معضلی اجتماعی است که به طور عمده در بین دانش آموزان رواج دارد. از این رو بسیاری از مدارس سیاست های ضد زورگویی اتخاذ کرده اند، که هدف از آنها تشویق قربانیان به شهادت علیه عاملان زورگویی و ترغیب دانش آموزان مدرسه به معرف آنها است. نخستین مدرسه ویژه قربانیان زورگویی در اواخر 1999 در انگلستان بازگشایی شد. هدف آن ایجاد محیطی آرام، امن و دور از واهمه زورگویی برای ادامه تحصیل گروه کوچکی از نوجوانان بود که به شدت قربانی این رفتار شده بودند.

قربانی: این گروه اطرافیان خود را تحریک می کنند و منجر به واکنش های منفی در آنها می شوند. آنها به راحتی قابل شناسایی نیستند و به همین دلیل هم درصد کمی از قربانیان رفتارهای زورگویانه را تشکیل می دهند. آنها معمولاً سایر کودکان را اذیت و مسخره می کنند، هیچ اصولی را رعایت نمی کنند و شوخی هایشان کار را به مشاجره و بحث می کشاند. این کودکان دچار کم توجهی دیگران بوده و تمرکز روی درس ها و نکات مهم تکالیف مدرسه ندارند. قربانیان اغلب ریزچته، کم سن بوده و از اعتماد به نفس و محبوبیت کمتری برخوردار هستند.

رفتار زورگویی: در انسان، پدیده متکثر است که در گستره ای از موقعیت های تنیدگی زاء، سازش نایافتگی و اختلاف عصب شناختی، تحولی و روانی به منزله شیوه واکنش غالب رخ می نماید این پدیده به گونه های متفاوت تعریف شده است مک دوگال در سال (1908)

زورگویی را به منزله یک غریزه تلقی نموده اند گروپپیل (1970) هر رفتار ناشی از ناکامی را زورگویانه تلقی نموده اند بندورا (1969)، اعمالی که را به آسیب شخصی - روان شناختی یا جسمانی یا تخریب مالی منجر می شود زورگویی دانسته است.

3- روش تحقیق

تحقیق از نوع علی-مقایسه ای است. هدف از این روش پژوهش، بررسی تفاوت بین متغیرهاست. در این پژوهش با استفاده از روش نمونه گیری خوشه‌ای چند مرحله ای از بین کلیه مدارس ابتدایی شهر لنده، سه مدرسه دخترانه و سه مدرسه پسرانه به صورت تصادفی انتخاب و در هر مدرسه یک کلاس چهارم به تصادف انتخاب و تمام دانش آموزان آن کلاس ها به عنوان نمونه آماری در پژوهش حاضر شرکت کرده اند که در پرسشنامه ها بین دانش آموزان سه کلاس دخترانه و سه کلاس پسرانه توزیع شده است که این تعداد برابر با 85 نفر میباشد. ابزار پژوهش پرسشنامه اولیه اولویوس دارای 40 ماده و یک مقیاس 5 رتبه ای بود. اما پرسشنامه تجدید نظر شده و کوتاه آن 18 ماده دارد و دارای یک مقیاس 3 رتبه ای می باشد. پرسشنامه زورگویی/قربانی اولویوس از دانش آموزان سوال می کند که آیا آنها در چند ماه گذشته دیگران را مورد زورگویی قرار داده اند، یا توسط دیگران مورد زورگویی واقع شده اند. دانش آموزان به سوالات که به بهترین وجه طرز تفکر یا احساس آنها در طی 2 یا 3 ماه گذشته تا کنون را بیان می کند، پاسخ می دهند. این پرسشنامه مهمترین و پراستفاده ترین پرسشنامه مورد استفاده برای سنجش زورگویی در جهان است. ضریب آلفای کرونباخ برابر 0/86 می باشد. در پژوهش ویستار ضریب آلفای کرونباخ آن 0/82 بدست آمد.

4- یافته ها

فرضیه اول: بین زورگویی کلامی در بین دانش آموزان پسر و دختر ابتدایی تفاوت معناداری وجود دارد.

جدول 1- آزمون تی مستقل در بررسی زورگویی کلامی در بین دانش آموزان پسر و دختر ابتدایی

معناداری	تی	انحراف استاندارد	میانگین	زورگویی کلامی
0/001	3/47	6/46	18/50	دانش آموزان دختر
0/001	3/47	8/92	13/08	دانش آموزان پسر

با توجه به نتایج جدول میزان تی به دست آمده تی مساوی با 3/47 می باشد که با توجه به معناداری (سیگما مساوی با 0/001 در سطح پی کمتر از 01/ معنادار است از این رو فرضیه ی ما تایید شده است.

فرضیه دوم: بین زورگویی اجتماعی در بین دانش آموزان پسر و دختر ابتدایی تفاوت معناداری وجود دارد.

جدول 2- آزمون تی مستقل در بررسی زورگویی اجتماعی در بین دانش آموزان پسر و دختر

معناداری	تی	انحراف	میانگین	زورگویی اجتماعی
0/055	1/94	6/77	19/38	دانش آموزان دختر
0/550	1/94	7/83	16/54	دانش آموزان پسر

با توجه به نتایج جدول میزان تی بدست آمده برابر است با 1/94 می باشد که با توجه به معناداری سیگما مساوی 0/550 در سطح پی کمتر از 0/05 معنادار است از این رو فرضیه ما تایید شده است.

فرضیه سوم: زورگویی جسمی در بین دانش آموزان پسر و دختر ابتدایی تفاوت معناداری وجود دارد.

جدول 3- آزمون تی مستقل در بررسی زورگویی جسمی در بین دانش آموزان پسر و دختر

معناداری	T	انحراف استاندارد	میانگین	زورگویی جسمی
0/00	3/62	1/26	20/84	دانش آموزان دختر
0/00	3/62	7/85	16/76	دانش آموزان پسر

با توجه به نتایج جدول میزان تی بدست آمده تی مساوی 3/62 که با توجه به معناداری سیگما 0/00 در سطح 0/01 معنادار است از این رو فرضیه ما تایید شده است.

فرضیه چهارم: بین نمره کل زورگویی در بین دانش آموزان پسر و دختر ابتدایی تفاوت معناداری وجود دارد.

جدول 4- آزمون تی مستقل در بررسی نمره کل زورگویی در بین دانش آموزان پسر و دختر

معناداری	T	انحراف استاندارد	میانگین	نمره کل زورگویی
0/00	3/89	12/83	58/72	دانش آموزان دختر
0/00	3/89	18/36	46/38	دانش آموزان پسر

با توجه به نتایج جدول میزان تی مساوی 3/89 بدست آمده که با توجه به معناداری سیگما مساوی 0/00 در سطح کمتر از 0/01 معنادار است از این رو فرضیه ما تایید شده است.

5- نتیجه گیری

نسبت زورگوها به قربانی ها سه به دو است ؛ یعنی زورگوها بیشترند. تعداد کودکان زورگو در میان پسران سه برابر دختران و تعداد قربانی ها در میان آنها دو برابر دختران است پسرها قربانیان خود را از هر دو جنس انتخاب می کنند ولی دخترها بیشتر به آزار دختران دیگر می پردازند البته این آمارها ممکن است گمراه کننده باشد؛ چون دخترها کمتر به قلدری های خود اعتراف می کنند و گذشته از آن ، برای آزار سایر کودکان معمولا از روشهای ظریفتر و زیرکانه تر، نظیر کنار گذاشتن قربانی از فعالیت های گروهی ، طرد دسته جمعی و پخش شایعه استفاده می کنند تا خشونت فیزیکی آشکار. بطور کلی زورگویی و خشونت عوامل بیرونی دارند ولی در موارد خاص هم ناشی از عوامل درونی می شود. در ابتدا باید محرکهای محیطی خشونت را شناسایی کرده و برای رفع آن از روانشناسان و متخصصان کمک گرفت. تجربه نشان داده است که مشکلات شخصیتی در بروز رفتار پرخاشگری و زورگویی تاثیر دارد. علاوه بر آن گسترش روابط اجتماعی سالم نیز یکی از عوامل توقف آن است. پیشگیری از زورگویی و برخورد با آن مسئله ای فراتر از حذف کردن آن است.

منابع

حسنى جعفرى ،فتانه .زورگوئى(1393). چاپ اول، انتشارات تمیمی، تهران

اتکینسون، ریتا ال ؛ اتکینسون، ریچاردسی؛ اسمیت ، ادواردای؛ بم، داریل جی؛ هوکسما، سوزان نولن. (1989). زمینه ی روانشناسی هیلگارد. مترجمان : محمدتقی براهنی، بهروز بیرشک، مهرداد بیک، رضامانی، سعید شاملو، مهرناز شهرآرای، یوسف کریمی، نیسان گاهان، مهدی محی الدین، کیانوش هاشمیان. (1388). چاپ یازدهم ، تهران : انتشارات رشد، 764 صفحه.

-اختیاری، حامد و رضوان فرد، مهرناز (1389). تکانشگری و ابزارهای گوناگون ارزیابی آن، بازبینی دیدگاه ها و بررسی های انجام شده، مجله روان پزشکی و روانشناسی بالینی ایران، سال چهاردهم شماره 3.

-ریو، جان مارشال (2005). انگیزش و هیجان، ترجمه ییحیی سیدمحمدی، (1386)، تهران: نشر ویرایش، چاپ دهم.

Olweus D. Bully/victim problems in school: Facts and intervention. *European Journal of Psychology of Education*. 1997;12(4):495-510.

-Taylor. G. J. & Novaco. R. W. (2007). Anger dystregulation. Int. Cavell & k. Malcolm (Eds), anger aggression and intervention for interoersonal violence: pps: 3-54. Mahwah. N. J: Erlbaum.

-Walker. AJ. Nott MT. Doyle. Onus. M. McCarthy. K. Bagley. D . (2002). Fictive of a groups anger management program after sever traumatic brain injury. 24 (3): 517-240.